

Nr 94.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1931 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till bidrag till skattetyngda kommuner.

(3:e avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1931 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1931/1932 har Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln (punkt 28 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden nämnda dag) föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till bidrag till skattetyngda kommuner, nu 6,000,000 kronor, med 400,000 kronor till 5,600,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid 93 och 94 i statsrådsprotokollet.

Under en följd av år hava till utjämning av det kommunala skatte-trycket understöd lämnats åt synnerligt skattetyngda kommuner.

Ifrågavarande understöd utanordnas från en under statskontorets förvaltning stående fond, »skatteutjämningsmedlens fond». Medel till understödens bestridande beredas genom anlitan- de av vissa särskilda, för ändamålet avsedda intäkter. Till skatteutjämningen skall sålunda, jämlikt 71 § kommunalskattelagen, användas inflytande skatt för s. k. gemensamt kommunalt ändamål, liksom ock, jämlikt förordning den 28 september 1928 (nr 376), hälften av den särskilda skatten å vissa lotterivinster. Huvudparten av ifrågavarande medel anskaffas emellertid, jämlikt förordning den 28 september 1928 (nr 375), genom anlitan- de av den numera till statsverket redovisade utjämningskatten, av vilken så stor del uttages, som är för skatteutjämningsändamålet behöf- lig. Av dessa intäkter inflyter skatten för gemensamt kommunalt ändamål direkt till skatteutjämningsmedlens fond. Lotterivinstskatten och utjämnings- skatten däremot ingå numera på riksstatens inkomstsida, den förra bland stämpelmedlen och den senare såsom självständig inkomsttitel. De av utjämningskatten inflytande medel och halva intäkten av lotteri- vinstskatten omföras sedermera till skatteutjämningsmedlens fond över ett under sjunde huvudtiteln uppfört ordinarie förslagsanslag »bidrag till

skattetyngda kommuner». För innevarande budgetår är detta anslag bestämt till 6,000,000 kronor.

Utdelningen av ifrågavarande understöd regleras numera genom en förordning av den 15 december 1927 (nr 462). Denna, som i vissa hänseenden vidgat gränserna för bidragsverksamheten, tillämpades första gången under år 1929. Understödens sammanlagda belopp uppgick, i runda tal, år 1929 till 5,792,000 kronor och år 1930 till 6,108,000 kronor. Vid jämförelse med tidigare år innebära dessa belopp en avsevärd höjning. I överbägande grad är höjningen beroende av att ett väsentligt ökat antal landskommuner kommit i åtnjutande av bidrag, vartill kommer, att enligt nuvarande bestämmelser understöd kunna tilldelas icke blott landskommuner utan även städer och municipalsamhällen. Understöd hava år 1929 beviljats åt inalles 4 städer, 13 municipalsamhällen och 656 landskommuner samt under år 1930 åt 4 städer, 18 municipalsamhällen och 736 landskommuner.

Departementschefen har i ärendet anført följande:

»Då det gäller att uppskatta det medelsbehov, som bör tjäna till utgångspunkt vid bestämmandet av förevarande anslag, har man att taga hänsyn till den bestämda stegringstendens, som framträtt med avseende å ifrågavarande utgifter. Å andra sidan är emellertid att märka, att de särskilda statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet, som utgå jämlikt kungörelsen den 30 juli 1930 (nr 321), torde föranleda en viss nedgång i totalbeloppet av de från skatteutjämningsmedlen utgående bidragen. Det synes sannolikt, att den av sistberörda omständighet orsakade minskningen kommer att uppväga den stegring av förevarande utgiftsbehov, varmed man eljest nu skulle ha att räkna. Med hänsyn härtill torde man vid anslagets beräkning för nästkommande budgetår kunna utgå ifrån sammanlagda beloppet av de nästlidet år utdelade bidragen, i avrundat tal 6.1 miljoner kronor. Härav kommer i enlighet med vad nyss anförts viss del att täckas genom avkastningen av skatten för gemensamt kommunalt ändamål, vilken direkt inflyter till den fond, varur bidragen utgå. Sagda avkastning lär kunna uppskattas till cirka 300,000 kronor. Av förefintlig behållning å fonden torde vidare kunna tagas i anspråk vid pass 200,000 kronor. Återstoden av medelsbehovet, som skall täckas genom lotterivinstskatt och utjämningskatt, utgör alltså 5.6 miljoner kronor, till vilket belopp ifrågavarande anslag följaktligen bör upptagas i riksstaten.»

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag och får alltså hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

Statsutskottets utlåtande Nr 94.

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till bidrag till skattetyngda kommuner, nu 6,000,000 kronor, med 400,000 kronor till 5,600,000 kronor.

Stockholm den 17 april 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtande nr 93.
